

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

De recitatione, & prolatione ejus, qui in Choro, vel cum socio Officium
persolvit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

quæ dicitur obligationes sunt in præbendam, seu Canonicam distinguendo: altera recitandi officium, altera recitandi illud in Choro. Propter priorem obligationem recipit Canonicus fructus beneficii, propter posteriorem recipit distributiones: si igitur quando à Choro non recipit distributiones, non est unde contra ipsius interdictum, aliis has cedit, non est unde contra ipsius interdictum, aliis culpam.

Asserere enim quod ex vi beneficii, seu ex vi cuiusvis officii fructus beneficii nascatur obligatio non solum ad privatum officium, verum etiam ad publicum in choro: ad privatum officium, verum etiam ad publicum in choro: quod est gratis dicitur. Quamobrem cum hæc saltem apparet dubia obligatio, nihil urgebit, cum non sint impostæ onera certa sine certo, & indubitato fundamento, ut alibi explicatum est.

Utraque ex his sententiis probabilis est, posterior tamen ut potè benignior (præciso semper scandalo, vel aliquo expulso facto in contrarium) libentius adhibetur: ad rationes prioris sententiæ respondeo, ex illis probatur nihil contra posteriorem concludi, posita probabilis opinione, (de qua dictum est satis opus, de Sacram. lib. 3, cap. 1, §. 8.) quod ex parte non sunt necessaria signa mortalis culpæ. Præterea dico, aliud esse residere in sua Ecclesia, aliud choro assistere; admittitur ergo adesse Canonicis præceptum residendi, ut nimirum præceptum, & facilius Chori necessitatibus ab ipso, si que sint, consulatur: at ex hoc non sequitur esse etiam præceptum remittendi distributiones, & choro per alios collegas decenter persoluto, ut per se chorum frequenter. Sane Episcopus obnoxius est præcepto residendi in sua diocesi, ut nimirum illam facilius regat, instituatque, non tamen propterea per se, quando per vicarium veliter regit, tegere, saltem in omnibus sub culpa (ut omnes fatemur) obstringitur. Denique ad declarationes Cardinalium, præter cætera, dic de iis authenticè non consistat. Illud certum mihi est huic Præbendam posse, imò & debere cogi à Superiore, vel ad dimittendum Canonicatum, si ad dimittendum causas sufficientes habet, vel ad assistendum, saltem non infrequenter; licet enim ipse, donec cogatur, non peccet, ut dictum est, Ecclesia tamen habet jus volendi suam numerum cantantium in choro: quod ius possunt, imò, ut dictum est, debent Superiores omnino curare, ut factum rectum custodiatur.

De recitatione & prolatione eius, qui in choro, vel cum socio officium persolvit.

§. Propositis aliquot questionibus breviter id explicabimus.

Mente distractus in choro.

Primo enim queritur, an qui, vel cum socio partem suam legitime pronuntiat, ad partem autem, quam alter chorus, vel socius recitat, mente distractus non attendit, an, inquam, is suæ obligationi faciat satis?

9. Dico ex probabilis sententiâ non satisfacere; ita Azor. p. 2. lib. 10. c. 1. §. 5. Bonac. d. 1. de Horis Canon. q. 7. p. 2. §. 1. n. 19. & 21. aliique, etiam posita illa opinione alias admittâ, in nostro opus. de Sacram. lib. 2. c. 3. quæ docet neminem obligari internè attendere, dum officium persolvit. Ratio est, quia ea sententiâ, ideo quamvis quis non attendat, satisfacit, quia non attendendo internè, iam adhibet aliquid, nempe externam attentionem: si quidem profert devotè verba externa officii; at in casu nostro is, de quo loquimur, ex una parte non attendit internè ad verba alterius Chori, seu Socij, ut supponimus, & ex alia nec eandem externè pronuntiat, ergo nullo modo illam chori partem persolvit, ergo solum suam partem, atque ad eam dimidium officij recitat.

10. Dices, is facit sibi communem chori, vel socij partem per assistentiam, quam in choro, vel cum socio recitat: ergo satis illam persolvere censendus est. Respondeo, si probabile esset per solam assistentiam sibi fieri communem Orationem chori, vel socij, probabile

esset quod urgetur. Dicit enim Fideles solum assistendo devotè sacro, etiam internè non attendant, faciunt illud sibi commune in probabili sententiâ. (quæ ibidem lib. 2. c. 3. titulus & afferimus infra lib. 4. c. 3. §. 1. n. 19.) unde præcepto de audienda Missa satisfacimus: Ita apud Pellizon. in man. reg. 1. v. 1. v. 8. num. 33 se res haberet in casu nostro. At non ita quidem videtur. Officium enim eatenus cum socio, & in choro alternatim recitari conceditur, quatenus tuam partem te recitante, ad aliam, quam tu recitare debebas aliquo modo activè concurras, cui igitur non concurras, eam dictam partem recitando, saltem debes, attendendo. Atque ex his vides facilius esse recitare sine socio, quam cum illo; cum hoc attedere ad ejus partem obstringeris, ad quod sine illo, in ea probabili sententiâ, non obligaris.

11. Non inficigr tamen aliquos absolute concedere ut probabile, hominem voluntariè distractum satis solvere pensum officij in choro, (atque ad eum socio) unde non videri eos necessariò requirere dictam internam attentionem ad partem quam socius recitat; id quod certè, (ne peioris conditionis sit, qui solus recitat quam, qui cum aliis; & quia non clare constat necessitas illa modò dicta activè concurrendi ad partem socij) non est improbabile. Et Caramuel quidem in Reg. S. Ben. d. 108. numer. 1383, citans Fillineum docet recitantem cum socio non teneri partem illius audire, sed tantum expectare ejus finem, id quod & majus est, & placuit etiam Tancredi t. 1. de rel. tr. 3. lib. 4. d. 1. §. 1. 15, meritòne, judicent alii.

12. Illud sine hæsitacione pronuntio cum Sa. v. Hor. n. 9. te satisfacere tuæ obligationi: si attendas quantum moraliter vales, licet propter socij, Chorivè culpam nihil ex iis præcipias. Ratio est, quia hoc modo tu præstas id, quod potius, nec per te stat, quin audias, quare per recitationem tuæ partis addita assistentiâ ad socium, additâque tua hæc attentio pro alia parte, satis tibi communem, in re morali, facies eam socij Orationem. Scio Castro Palaam t. 2. d. 3. part. 4. num. 9. huic concedere quidem distributiones cantantibus in choro debitas, sed eundem obligare, (ut satisfaciat præcepto) ad privatim recitandam eam partem, quam non perecepit. Sed certè ratio à nobis adducta, & distributiones concedit, & extimit hominem ab ejusmodi privata recitatione.

13. Idem propter eandem rationem dico de surdo, de cæco, qui possunt suam partem recitare; dum enim suam partem solvunt, ad aliam verò attendunt, quantum possunt (nec enim obligatur, propter fundatè indispositionem, Chorus vel Socius alta voce personare) satis sibi socij orationem communem reddunt. Ita Sanchez tom. 2. de Rel. lib. 4. de orat. c. 28. n. 15. Non sic de omnino surdo, qui nullo modo socij partem audire potest, vel de omnino cæco, qui nullam partem recitet, hi enim non satisfaciant per prædictam attentionem, quia omnino surdus (more humano loquendo) non censetur recitare illud, nec ad illud moraliter assistere, quod audire nullatenus potest, & ille cæcus non dicitur recitare officium, dum nec suam partem recitat, nec socij partem audit.

14. Obiter advertè, si quando loco antiphonæ, vel similis, personet Organum vel instrumenta musica, adhuc te obligari illam antiphonam submissa voce recitare, quia Organi sola pulsatio non est oratio. Ita Suar. Bon. apud Castr. tom. 2. d. 3. p. 4. num. 7. nisi fortè illam aliquis alta voce, (ut certè fieri solet in bene moderatis Ecclesiis) vel ipsi musici cantent cum Organo; tunc enim eam audiendo jam satis oras in Choro. Quod si totam horam Canonicam ipsi Musici cantent, ut fieri in solemnioribus festis consuevit, aliquibus apud Pell. l. c. n. 4. 2. probabile est satisfacere à Præbendatis, vel Religiosis suæ obligationi, si solum externa devotione ibi assistant, non notabiliter confabulando, vel legendo, & etiam internè non attendant. Ratio potest esse, quia in iis circumstantiis nihi aliud requirit ab iis Ecclesia, nisi modicè assistere: sed magnum onus esset, illos Præbendatos, seu Religiosos, vel debere eam domi repetere, vel debere